

Biskop Marianne Gaardens prædiken Pinsedag søndag den 20. maj 2018 i Strandkirken, Marielyst.

Lad os rejse os og høre dette hellige evangelium, som evangelisten Johannes skriver:

Jesus sagde:

»Elsker I mig, så hold mine bud;
og jeg vil bede Faderen,
og han vil give jer en anden talsmand,
som skal være hos jer til evig tid:
sandhedens ånd, som verden ikke kan tage imod,
fordi den hverken ser eller kender den.

I kender den, for den bliver hos jer og skal være i jer. Jeg vil ikke efterlade jer faderløse;
jeg kommer til jer.

Endnu en kort tid, og verden ser mig ikke længere, men I ser mig, for jeg lever, og I skal leve.

Den dag skal I erkende,
at jeg er i min fader,
og I er i mig og jeg i jer.

Den, der har mine bud og holder dem,
han er den, der elsker mig;
og den, der elsker mig, skal elskes af min fader;
også jeg skal elske ham
og give mig til kende for ham.«

Amen

Joh 14,15-21

Pinseunderet foregik 50 dage efter Jesu opstandelse. De modløse disciplene, der var ladet alene tilbage, var forsamlet i Jerusalem, og det var i den tilstand af modløshed, at Helligånden pludselig kom over dem. Ånden indgød dem mod og kraft til at tale om Gud på alle mulige sprog.

Miraklet var, at mennesker med ét – uanset sprog, alder, køn, kulturel baggrund, uddannelse, arbejde, etnisk eller geografisk tilhørsforhold – pludselig blev grebet af talen om Gud.

Man kan sige, at det var her, den kristne forkyndelse for alvor begyndte. Det var her, at kirken blev grundlagt. Derfor kan man med god grund kalde pinsen kirkens fødselsdag. Resultatet af pinseunderet er, at ca. hver tredje person i verdenen i dag her 2000 år senere er kristen. Så derfor fejrer vi også her i Strandkirken Pinse i dag sammen med knap 2.5 mia. kristne verden over.

Selvom vi i dag hører om, at Helligånden kommer over disciplene her i pinsen, så er talen om Guds ånd et gennemgående tema i både det gamle og det nye testamente. Guds ånd svæver over vandene i begyndelsen ved verdens skabelse. Ånden bliver blæst ind i Adams næsebor og gør mennesket levende, så vi kan ånde ind og ånde ud; og ånden viser sig som en due, der daler ned over Jesus, da han bliver døbt. Derfor har man ofte en due over prædikestolen til at illustrere Helligånden. I teksten jeg lige har læst, hører vi så om, hvordan Helligånden virker i dag. Jesus fortæller disciplene, at når han ikke længere er fysisk til stede, så kommer ånden i stedet og fører hans gerning videre. Den grundlæggende tanke i kirken er derfor, at Gud selv er til stede i form af Helligånden, der gennemstrømmer menigheden og skaberværket.

Umiddelbart kan det lyde kryptisk. For hvordan kan man tale om Helligånden, der gennemstrømmer skaberværket og os mennesker den dag i dag? Hvordan kan man illustrere Helligåndens virke i en prædiken dag. Mens jeg vred min hjerne med det spørgsmål, fik jeg syn for sagen. Jeg blev grebet – ikke af Helligånden – men af det royale bryllup på Windsor Castle, der blev vist i fjernsynet i går.

Den britiske Prins Harry blev viet til sin amerikanske skuespiller, Megan. Stort, flot og pompøst var det, som man kunne forvente af et kongeligt bryllup. Det der i første omgang fangede min opmærksomhed, var imidlertid ikke prompt og pragt, men derimod prædikanten, en afro-amerikansk biskop, fløjet ind fra sydstaterne. Da han først gik i gang, var der ikke længere noget, der var som forventet – væk var de traditionelle stive former og den royale etikette.

Han talte lidenskabeligt, levende og engageret med hele sit kropssprog om Guds ubetingede kærlighed som kilden til alt liv, som menneskers dybeste grund, og om kærlighedens transformerende kraft.

Ægte kærlighed er uselvvisk, den ofrer sig for den anden, og kun ved at elske og være i kærligheden kan vi ændre verdenen. Fordi Gud elsker os ubetinget, er også vi mennesker i stand til at elske. Når vi elsker kan Helligånden virke igennem os, den binder os sammen, sagde prædikanten, og fremhævede det smukke brudepar, og tilføjede så, at kærligheden er mere end det, for det er også pga. af kærlighed, at alle andre var til stede i kirken.

De 600 bryllupsgæster i kirken på Windsor Castle så mildest talt overraskede, for ikke at sige målløse ud.

Fornemt påklædte mænd og damer med store fjerhatte nogle med åbne munde, andre smilende og nikkende med blikket rettet mod prædikanten, mens atter andre simpelthen kiggede væk. Det var som at se Helligånden gennemstrømme kirkerummet, og også fjernsynets kommentatorer blev berørte. For der sker noget, når et menneske taler ud af hjertet, man gribes, berøres og bevæges uvægerligt, eller man må kæmpe imod for ikke at overgive sig.

Her til morgen kunne jeg i de danske og internationale medier, at jeg ikke var den eneste, der var blevet grebet af den farvede prædikant. En journalist fra et af de kulørte blade, der plejer at dække det royale område, sagde, at hun i første omgang havde kæmpet imod, men til sidst måtte hun overgive sig, fordi det var svært ikke at lade sig gribe af prædikantens ord.

Det handler ikke så meget om at forstå og begribe indholdet af ordene, som det handler om at lade sig gribe af ordene. Og grebet, det blev også jeg.

Jeg forestiller mig, at tilhørerne også reagerede sådan, da disciplene for 2000 år siden talte om Guds kærlighed på alverdens sprog. Overraskede, måbende eller måske som vantro tilhører, der pludselig blev grebet af en fremmedes ord – grebet af Helligånden, den ånd, som Jesus havde lovet disciplene ville komme i hans sted og virke igennem dem.

Guds ånd var i Jesus, og derfor sagde han til sine disciple: ”jeg er i min fader”, men han gik længere end det ved også at sige, ”og I er i mig og jeg i jer.” Det vil sige, at Helligånden også er i og virker i os mennesker, hvis vi elsker Gud og holder hans bud.

Men hvad betyder det konkret for os i dag?
Det betyder alt. ALT!

Uden ånd, intet liv. At vi tror på at Helligånden også gennemstrømmer os, er altafgørende for den måde, vi er i verden på. Det er altafgørende for vores relationer til andre, og til os selv.

Vi taler meget om præstationer i vores kultur – om hvad vi har gjort, skabt eller opnået. Det være sig en lang uddannelse, en stor karriere, en høj årsindkomst eller et betydningsfuldt netværk med indflydelsesrige mennesker. Mon ikke vi alle kender en, der gerne fortæller om sine præstationer eller bekendtskaber, og diskret nævner

navne på en betydningsfulde personer? Og hånden på hjertet – hvem kan med sige sig helt fri for at have en rem af huden selv? I hvert fald ikke jeg.

Men formålet med livet er ikke at blive et fuldendt og perfekt menneske, eller få skrabet en stor pension sammen, eller få oparbejdet et imponerende CV med flotte titler, eller eje en stor villa, sammen med sommerhus og båd – og det tør jeg godt sige her i sommerhusområdet i Marielyst – for ingen har glæde af alt det, når vi skal herfra.

Nej, formålet med livet er at blive åben og modtagelig for Gud, så Helligånden kan virke igennem os. Derved realiserer vi ikke nødvendigvis os selv, men Gud bliver en realitet i vores liv – og derved får livet en ny betydning og fylde. Det er en hel anden tyngde, lykkfølelse og tilfredshed med livet, man opnår, når man stiller sig til rådighed for Gud, end den, man selv kan forsøge at kæmpe sig til med egne præstationer og selvrealiseringsprojekter.

Så det handler det ikke om egne præstationer eller om selvudvikling, men nærmere om selvafvikling. For det er ikke, hvad jeg vil med mit liv, men hvad Gud vil med mit liv.

En mand sagde sit job op, og omverdenen spurgte, hvad han dog så skulle. Han svarede: det ved jeg ikke, men det ved Gud, og det er nok for mig”. Omverdenen undrede sig såre, men manden spærrede sig selv for mange af verdens bekymringer, og Gud kunne bruge ham i sin tjeneste. For i troens univers får vi det givet af Gud, som vi har brug for hver dag – uanset hvad dagen bringer og fordrer af os.

Vi skal ikke fokusere på, hvad vi skal gøre, men vi skal have fokus rettet imod alt det, der bliver os givet, og så tage imod og stille os til rådighed. Om det er nemt? Nej da, slet ikke! Men hvad kan man så gøre?

Men man kan fx sætte sig på kirkebænken uden at skulle gøre noget andet end blot sidde her den time, en gudstjeneste varer. På kirkebænken giver man plads til, at Ånden kan fylde os med sin livskraft. Det er ikke sikkert man synes, at det er en stor oplevelse. Man keder sig måske lige frem. Det er heller ikke sikkert, at man oplever at blive grebet af Helligånden.

Helligåndens virke er imidlertid ikke afhængig af, om vi føler eller mærker noget i selve situationen. Det afgørende er, at man har åbnet sig for, at Helligånden kan arbejde i os ved at sætte sig på kirkebænken. Helligånden gennemstrømmer os, og sætter os i stand til at elske og skabe fællesskaber. Vores liv er betinget af, at vi

modtager og giver kærlighed og af, at vi er i et fællesskab – det gælder også det kirkelige fællesskab.

For på kirkebænken kan man ikke præstere, kun være, og her er egoet sat på standby for en stund sammen med mobiltelefonen. Det kan i sig selv være en stor befrielse. Her i kirken hører vi, at det er igennem kærligheden, at Helligånden bliver virkelig for os mennesker. Det var den afro-amerikanske prædikant ved det royale bryllup et levende eksempel på.

Så at tro på, at Helligånden også gennemstrømmer og virker igennem os, betyder ALT. Tillykke med kirkens fødselsdagsdag, god fornøjelse med en ny sæson i strandkirken og rigtig glædelig pinse.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du som var, er og bliver én sand treeing Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen

Vi takker dig, himmelske far,
for livet, du har skænket os,
for de mennesker, vi holder af,
og dem som holder os ud.

Tak for din kirke på jorden, som vi samles i,
så du kan lade din ånd virke i os.
Tak fordi du sender os din Helligånd,
sandhedens og kærlighedens ånd,
som kan trænge igennem selv det hårdeste hjerte,
og sætte os i stand til at elske hinanden.

Giv os modet til at være trofaste,
selvom vi synes, at det ser håbløst ud.
Giv os troen på, at lyset altid vil sejre til sidst,
selvom vi i perioder kun kan se mørket.
Giv os tilliden til, at vi trygt kan vandre ad dine veje,
selvom vi ikke ved, hvor de fører os hen.

Vær hos den, der lider, sørger og er bange.
Hos den der er bitter, ensom eller modløs.
Og lad den, for hvem døden er nær, mærke
din omsorg, dit nærvær og din kærlighed.

Velsign vort land og alle som opholder sig her,
dronningen og hele hendes hus,
regeringen, folketinget og domstolene,
og alle der har fået magt og indflydelse betroet,
og giv os alle, at vi må gøre din vilje.
Nedbryd falske fjendebilleder og fordomme.
Skab vilje til fred, dialog og forsoning,
overalt hvor der findes had, fanatisme og krig
i den store verden og i de små hjem.

Styrk og bevar din kirke og alle os i den,
både her i Strandkirken og ud over den hele verden.
Gør os til et åbent, levende og givende fællesskab.

Værn om vores familie og venner,
og alle dem, som står os nær.

(Og her kan vi hver især i stilhed
formulere vores egen bøn....)

Herre hør vor bøn og
giv os alle din nåde, fred og velsignelse.
Amen